

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku H.S.
przy uczestnictwie J. P. i E. M.
o podział majątku wspólnego i dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni i uczestnika postępowania J. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt XXVII Ca .../16,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każdy uczestnik postępowania ponosi koszty postępowania kasacyjnego we własnym zakresie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie wnioskodawczyni zaskarżyła postanowienie Sądu II instancji skargą kasacyjną, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołała się na oczywistą zasadność skargi oraz występowanie na jej tle istotnego zagadnienia prawnego. Istotne zagadnienie prawne ma dotyczyć tego, do jakiego majątku trafia prawo, które nabywane jest przez jednego z małżonków będących w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej (tylko ten małżonek jest stroną umowy) za środki pochodzące wyłącznie z majątku osobistego drugiego małżonka. Tak ujęte zagadnienie nie uzasadnia jednak przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze, nie powstaje ono na tle tej sprawy, ponieważ Sąd II instancji ustalił, że o ile środki z majątku osobistego niewątpliwie stanowiły ponad 80% środków wykorzystanych na nabycie prawa, o tyle uzupełniająca wpłata pochodziła ze środków tego małżonka, który dokonywał transakcji. Nie było więc w stanie faktycznym tej sprawy nabycia wyłącznie za środki z majątku osobistego jednego z małżonków – na etapie postępowania kasacyjnego nie jest już dopuszczalne kwestionowanie ustaleń faktycznych. Po drugie, w opisanej sytuacji jest również jasne, że nie ma znaczenia, skąd pochodzą środki na nabycie określonego prawa – nabywa je „nabywca”, a więc osoba występująca przy czynności prawnej w takim charakterze. Inną kwestią są ewentualne późniejsze rozliczenia z tym, czyje środki zostały wykorzystane do dokonania nabycia. Ponadto zaskarżone orzeczenie nie jest oczywiście nieprawidłowe. Po pierwsze, nie świadczy o tym nieuwzględnienie przez Sąd II instancji oświadczenia jednego z uczestników postępowania, złożonego dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, że nie godzi się, aby określone prawa zostały mu przyznane wspólnie z wnioskodawczynią. Rzeczywiście w braku takiej zgody Sąd powinien dążyć do pełnego podziału. Naruszenie tej reguły może być jednak podnoszone jako podstawa kasacyjna, choć jej niezastosowanie *ad casum* nie czyni orzeczenia nieprawidłowym. Zauważyć bowiem trzeba, że w tej sprawie wystąpiły szczególne

okoliczności, a zwłaszcza brak współpracy tego uczestnika postępowania z Sądem co do sposobu działu (nieprzedstawienie propozycji, niepopieranie stanowiska). Po drugie, skarga nie jest oczywiście uzasadniona dlatego, że uwzględniono z urzędu, bez żądania uczestnika, poczynione przez niego nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny. Racją jest, że co do zasady rozliczenie nakładów z majątku osobistego na wspólny jest dokonywane na żądanie – to rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na osobisty badane jest z urzędu. Jednak, jak wskazano w odpowiedzi na skargę kasacyjną, w tej sprawie w istocie nie tyle rozliczono nakłady, co wyznaczono zakres surogacji, jaka nastąpiła. Niewątpliwie dokonanie tego przez Sąd można krytykować, ale tylko w ramach podstaw kasacyjnych.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.